

Szakmai beszámoló az Országos Közgyűjtemények Szövetsége 2016. évi tevékenységéről

Az Országos Közgyűjtemények Szövetsége 2016-ban az alapszabályban kitűzött célok elérése érdekében és az éves munkatervben meghatározott feladatok alapján folytatta tevékenységét. A szervezet rendszeres működése biztosított, gazdálkodása rendezett volt. A működés és a programok finansziális feltételeit a tagdíjbevételek (összesen 1 600 000 forint, valamint a 2016-ban NKA pályázatokon elnyert támogatás (380 000 forint a működésre, 1 200 000 forint a 2016. márciusi múzeumigazgatói konferenciára, miniszteri keretből, 120.000 Ft külön minisztériumi támogatás) biztosították. A beszámoló a 2016. december 31-ig folytatott munka bemutatását és értékelését tartalmazza, de kitekintést nyújt a 2017. első hónapjaiban történetekre is.

Szervezeti élet, képviselő változások

A 2016. évben az elnöki feladatok ellátását, az alapszabályban meghatározott egy esztendőre, a tisztújítás eredményeként 2016. április 14-től dr. Kemecsi Lajos vette át. A Felügyelő Bizottság elnöki tisztét Varga Benedek töltötte be. A Felügyelő Bizottság tagjai dr. Cseri Miklós és E. Csorba Csilla voltak. E. Csorba Csilla felügyelő bizottsági tagsága főigazgatói mandátumának lejártával lejárt. Az Elnökség és a Felügyelő bizottság 2016-ban három alkalommal tartott ülést. (2016. január 26., március 30., június 14. Közgyűlést három alkalommal (2016. március 30., szeptember 20., november 20-21. hívtunk össze, az OKSZ által is kezdeményezett, más szakmai szervezetekkel együttműködve szervezett rendezvényekre az év során több alkalommal került sor. A közgyűlések és a 2016. november 20-21-i mátrafüredi kihelyezett tanácskozás összehívását a munkatervben meghatározott feladatok és döntések indokolták.

Személyi változások

2016. január 16-án Vitézy Dávid lett a Magyar Műszaki és Közlekedési Múzeum főigazgatója. A Magyar Nemzeti Múzeum élén a képviselőváltásra 2016. július 1-vel került sor, Varga Benedek főigazgatói posztra történő kinevezését követően. E. Csorba Csilla főigazgatói kinevezése 2016. december 31-ig tartott. A Petőfi Irodalmi Múzeum új főigazgatója 2017. január 1-től Próhle Gergely lett. A Semmelweis Orvostörténeti Múzeum, Könyvtár és Levéltár mb. igazgatója dr. Kótyuk Erzsébet lett.

Szakmai közélet, az OKSZ tevékenysége

A szövetség 2016. évi tevékenységébe az Alapszabályban meghatározott feladatok értelmében a következő fő elemek tartoztak:

Együttműködtünk a területen működő szakmai szervezetekkel, különös tekintettel a Pulszky Társaság-Magyar Múzeumi Egyesülettel, a Magyar Vidéki Múzeumok Szövetségével, valamint az ICOM Magyar Nemzeti Bizottságával. Megvitattuk a közös jegykonstrukció lehetőségét, a múzeumi belépőjegyekhez adható kölcsönös kedvezmény nyújtásának lehetőségét, az egyes szervezetek programjainak összehangolását.

A közgyűjteményi területre vonatkozó jogszabálytervezetet véleményezte szervezetünk a kultúráért felelős minisztérium (EMMI) Közgyűjteményi Főosztálya felkérésére. (A kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. tv. és az azzal összefüggő egyes törvények módosításáról szóló jogszabálytervezet) A beszámoló időtartamán kívülre, 2017 márciusára esett az 1997. évi CXL tv. módosításával kapcsolatos véleményezésünk.

A közgyűteményi szakmai területek fenntartási, működtetési, fejlesztési lehetőségeinek stratégiai tervezésében szervező, koordináló szerepet játszottak a szervezet képviselői. Erre a tevékenységre a korábbi évekhez képest 2016-ban a megelőző évekhez képest kevesebb lehetősége nyílt az OKSZ-nak. Ugyanakkor megvitattuk és véleményeztük az életpálya modell bevezetésének, szakmai tartalma kialakításának lehetőségeit, foglalkoztunk az UNESCO ajánlás kérdésével.

Szakértői közreműködést végeztünk felkérésre vezetői pályázatok elbírálásában, szakmai díjak odaítélésében, illetőleg a közgyűteményi területeket érintő pályázatok értékelésében.

2016-ban is visszatérő feladatot jelentett az OKSZ számára, hogy a múzeumszakmai szervezetek, országos múzeumok által szervezett országos múzeumi nagyrendezvények előkészítésében, döntési folyamataiban közreműködött, véleményével segítette a Múzeumi Majális, az Év Múzeuma pályázat, a Múzeumok Éjszakája és a Múzeumi Őszi Fesztivál megtervezését, eredményes lebonyolítását.

Felkérésre képviseltük a szövetséget a Móra Ferenc-díj odaítélésére létrejött bizottságban, delegáltunk tagot a Kubinyi Ágoston Program pályázatait elbíráló bizottságba, a Muzeológiai Akkreditációs Szakbizottságba. Az OKSZ a múzeumszakmai szervezetekkel egyeztetett álláspont alapján tett javaslatot a 2016 márciusától újrászervezett NKA kollégiumi tagjaira. szervezetünk tagjainak képviselői több kollégiumban is mandátumot kaptak. Az NKA Bizottság tagja Cselovszky Zoltán lett, dr. Fabényi Júlia a Képzőművészet Kollégiuma, dr. Cseri Miklós a Népművészet Kollégiumának vezetője lett, dr. Kemecsi Lajos és dr. Bereczki Ibolya pedig a Közgyűteményi Kollégium tagságára kaptak megbízást. Több főigazgatói pályázat bíráló bizottságában vettek részt társadalmi szervezetünk képviselői az év során. A szervezet képviseltette magát a Múzeumpedagógiai Nívódíj pályázat és a Múzeumpedagógiai Életműdíj szakmai javaslattevő bizottságában.

A meghatározó múzeumszakmai szervezetekkel teljes volt és tovább erősödött az együttműködés. Eredményes a kapcsolat az ICOM Magyar Nemzeti Bizottságával. A szervezetek nyitottsága, új megközelítési módja lehetővé tette, hogy operatív együttműködést biztosító megbeszélés zajlott le 2016. január 26-án az MVMSZ elnökségével. A szakmai szervezetek 2016 januárjában közös álláspont kialakításával tették meg javaslataikat az NKA tisztújítása keretében a Közgyűteményi Kollégiumba történő delegálásra.

Terveinknek megfelelően 2016. november 20-21-én Mátrafüreden másfél napos tanácskozást tartottunk. A már hagyományossá megbeszélés sorozat alkalmával a szakmai egyeztetéseken túl elfogadtuk a 2017. évi múzeumigazgatói konferencia tematikáját, előzetes programját. A központi közgyűteményi fejlesztésekről dr. Tüske László, dr. Mikó Zsuzsanna, dr. Kemecsi Lajos, Cselovszki Zoltán, dr. Cseri Miklós, Varga Benedek tartott tájékoztatót, valamint a résztvevők megvitatták a tematikus évadok – tapasztalatok és jövőbeli lehetőségeket a közgyűteményi területen, az európai uniós és hazai pályázatok aktuális kérdéseit, majd tájékoztató hangzott el az NKA Közgyűteményi Kollégiuma 2016. évi működéséről dr. Kemecsi Lajostól és dr. Bereczki Ibolyától.

Az OKSZ honlapját a korábbi években kialakult gyakorlatnak megfelelően működtettük, gyakoribb anyagfeltöltésre kapacitás hiányában nem került sor.

Társadalmi szervezetünk szakmai súlya 2016-ban – főként a 2016-ban ismét eredményesen, bővülő résztvevői körrel lebonyolított visegrádi országos múzeumigazgatói konferencia révén – tovább erősödött.

Egyértelmű és jelentős szakmai siker volt, hogy 2016. március 10-11-én az országos múzeumigazgatói konferenciát ismételten, jelentős résztvevői számmal (a két napon több mint 120 jelenlévő) megrendezhettük. A MÚZEUM ÉS KÖZÖSSÉGEI – KÖZÖSSÉGÉPÍTÉS A MÚZEUMOKBAN címmel

megtartott tanácskozás témája aktuális és szükségszerű volt. 2016-ban fókuszpontba állítottuk a konferencián a múzeumoknak a valóságos és virtuális közösségeihez való viszonyát. Az elhangzott előadások, a jelentős számú hozzászólás, valamint a kerekasztalbeszélgetés egyértelműen és erőteljesen hozzájárult azoknak a folyamatoknak az erősítéséhez, amelyek a múzeumok társadalmasítását, a hozzáférés széleskörűvé tételét erősítik, s mindehhez új eszközöket és módszereket alkalmaznak.

A pénzügyi beszámoló időszakán túlnyúlunk, de fontos szólnunk a 2017. évi múzeumigazgatói konferenciáról, amely ugyancsak szervezetünk központi eseménye volt. Ennek tervezési előkészítési folyamatának egy része még a 2016. évben zajlott. Az IDENTITÁS ÉS MÚZEUM - A TÖRTÉNETI EMLÉKEZET MAI MÚZEUMI REPREZENTÁCIÓI címmel 2017. március 8-9-én Visegrádon tartottuk. 2017-ben középpontba kívántuk állítani a múzeumoknak az identitáshoz való komplex viszonyát. Konferenciánkon válaszokat kerestünk az identitással kapcsolatos kérdésekre, megvitattuk a téma múzeumi módszertani lehetőségeit, megismertettük a legjobb intézményi gyakorlatait. A konferencia programja az összegző előadások mellett érdemi lehetőséget teremtett a hozzászólásokra, vitára, kerekasztal beszélgetésekre, a széleskörű tapasztalatcserére is.

A konferencia résztvevői az országos múzeumok főigazgatói és tagintézményeik vezetői, országos szakmúzeumok igazgatói, a megyei hatókörű városi múzeumok, valamint a területi múzeumok és a határon túli magyar vonatkozású megyei múzeumok vezetői voltak. Az eseményre meghívottak voltak az emberi erőforrások minisztere, a bevezető előadást is tartó Hammerstein Judit, külföldi magyar intézetekért és nemzetközi oktatási kapcsolatokért felelős helyettes államtitkár, az EMMI múzeumi szakterületért felelős irányítói, munkatársai, a hazai múzeumszakmai szervezetek vezető képviselői, a konferenciát szervező OKSZ tagjainak képviselői. A sikeresen megrendezett konferencia a korábbi évekhez képest is megnövekedett résztvevői kört vonzott. A részvételi díjakon túl az OKSZ által megelőlegezett plusz költségek finanszírozására az emberi erőforrások miniszteréhez támogatási kérelmet nyújtottunk be.

Anyagi helyzet, támogatások felhasználása

A befizetett tagdíjak összege és a meglévő tőke biztosította a működésre fordított kiadásokat, melyek között szervezési költség, könyvelői díj, a honlap működtetésének költségei, banki számlavezetési költségek, jogi képviseleti díj, a mátrafüredi tanácskozás szállásköltsége, és az országos múzeumigazgatói konferencia szervezetünk által megelőlegezett, illetve átvállalt költségei szerepeltek.

Az NKA által biztosított működési támogatást a szervezet adminisztrációs feladatainak ellátására, terembérletre, honlap fenntartására és könyvelési költségeire fordítottuk. Az NKA Miniszteri keretéből kapott támogatás teljese egészében a 2016. évi Országos Múzeumigazgatói Konferencián az előadók, moderátorok, kerekasztalbeszélgetés felkért résztvevőinek, valamint a határon túli múzeumokból meghívott múzeumigazgatók részvételi költségeinek fedezésére szolgált.

Szentendre, 2017. április 20.

dr. Bereczki Ibolya
ügyvezető titkár

dr. Kemecsi Lajos
elnök